

پیشگیری از مسمومیت

با مواد شوینده

معاونت غذا و دارو
دفتر تحقیق و توسعه
زمستان ۱۴۰۴

نکته: در صورت بلع مواد با خاصیت خوردگی مانند اسیدها و قلیاها، هرگز بیمار را وادار به استفراغ نکنید. این کار می‌تواند سبب وخیم شدن وضع بیمار شود.

◊ در صورتیکه نزدیکان شما ماده‌ای غیرخوراکی و سمی را بلعید و یا بخارات آن را استنشاق نمود، با مرکز اورژانس ۱۱۵ و یا مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم ۱۹۰ تماس بگیرید.

نکات مهم که هنگام استفاده از مواد شوینده در خانه نکاتی باید رعایت شود:

در زمان استفاده از این ترکیبات از دستکش لاستیکی، کفش جلو بسته و ماسک استفاده نمایید و پنجره‌ها را باز بگذارید.

در صورت ورود به چشم‌ها به مدت ۱۵ دقیقه چشم‌ها را زیر آب سرد شستشو داده و فوراً به پزشک مراجعه کنید.

در صورت بلع، از القای استفراغ خودداری کرده و مصدوم را فوراً به اورژانس منتقل نمایید.

بکارگیری مواد شوینده و جرم‌گیر در غلظت بالا و نیز استفاده از آب داغ در حین شستشو، تأخیر این مواد را افزایش می‌دهد.

واحد تحقیق و توسعه معاونت غذا و دارو

تهیه و تدوین: دکتر سهیلا نخجوان

تلفن ۱۹۰ آماده پاسخگویی به سوالات شما در زمینه دارویی،

مسمومیت‌ها و مواد غذایی می‌باشد.

شماره تماس: ۳۱۳۲۵۹۰۸

شماره پیامک: ۱۰۰۰۳۴۱۲۱۰۵۶۲۰

Email: vcfd@kmu.ac.ir

Website: www.vfd.kmu.ac.ir

تنفسی شدید و حتی صدمات برگشت ناپذیر در ریه منجر می‌شود. بنابراین به هیچ عنوان انواع ترکیبات و پودرها و مواد مایع شوینده، جرم‌گیر و سفیدکننده نباید با هم مخلوط شوند.

◊ استفاده از پاک‌کننده‌هایی مثل جوهرنمک، مواد شوینده و لکه‌بر، لوله‌بازکن، لاک پاک‌کن، سموم حشره‌کش و جونده‌کش، تینر، ضدبخ، بنزین و نفت خطرناک بوده و این مواد در صورت بلعیده شدن و تماس با پوست و چشم یا تنفس، بسیار سمی هستند. در صورت تماس اتفاقی پوست یا چشم با مواد شیمیایی و شوینده، برای درمان هرچه سریع‌تر آن محل را با آب فراوان شست‌وشو دهید و در صورت برطرف نشدن عوارض موضعی یا بروز علائم سوختگی، تورم، سوزش و خارش، هرچه سریع‌تر به مراکز درمانی مراجعه کنید.

نکته: هرگز از مواد قلیایی و یا اسیدی جهت خنثی‌سازی استفاده نکنید.

به نام خدا

پیش از شروع تعطیلات نوروز بر اساس سنتی قدیمی نظافت و شستشوی خانه‌ها آغاز می‌شود تا خانواده با پاکیزگی به استقبال سال جدید برود. باید توجه داشت که استفاده نابجا و بدون آگاهی از مواد شوینده و پاک‌کننده‌های شیمیایی می‌تواند خطرات جبران‌ناپذیری را ایجاد نماید. باید در هنگام نظافت و خانه‌تکانی منزل، با رعایت اصول پیشگیری، مراقب مسمومیت با فرآورده‌های شوینده و ضدعفونی‌کننده‌ها بود. مسمومیت با شوینده‌های خانگی در سال‌های اخیر روند رو به افزایشی داشته است و نزدیک به ۸/۵ درصد از کل مسمومیت با مواد شیمیایی را شامل می‌شوند.

برای پیشگیری از مسمومیت با فرآورده‌های شوینده و ضدعفونی‌کننده باید اصول ایمنی زیر را در نظر گرفت:

◇ همیشه هنگام استفاده از فرآورده‌های شیمیایی و شوینده‌ها ابتدا در نور کافی، برچسب روی بسته‌بندی را مطالعه و سپس مصرف کنید. استفاده از مواد شیمیایی در تاریکی و بدون مطالعه و آگاهی از نحوه استفاده آنها می‌تواند خطرناک باشد.

◇ استفاده نابجا، بدون آگاهی و در مقدار و غلظت‌های زیاد از مواد شوینده و پاک‌کننده‌های شیمیایی می‌تواند خطرات جبران‌ناپذیری بر سلامت وارد کند.

◇ بازکردن پنجره‌ها یکی از اصول مهم و اولیه در استفاده از شوینده‌ها می‌باشد. با توجه به اینکه بسیاری از ترکیبات مانند وایتکس (مواد بر پایه کلر)، جوهر نمک و ... بخارات سمی ایجاد می‌کنند که به مخاط دهان، بینی و ریه صدمه می‌زنند، در هنگام استفاده از این مواد، پنجره‌ها را باز کنید تا هوا به خوبی در محیط جریان داشته باشد.

◇ محصولات شیمیایی و شوینده را همیشه در ظرف اصلیشان نگهداری کنید. هرگز این فرآورده‌ها را در ظروف مواد خوراکی (مثل بطری نوشابه) نگه ندارید. ممکن است کودکان و سالمندان به اشتباه این مواد را بخورند و دچار مسمومیت شدید شوند.

◇ از قرار دادن مواد شوینده، ضدعفونی‌کننده و الکل در کمد های زیر ظرف‌شویی و کمد های قابل دسترس برای کودکان اجتناب نمایید. خطر مسمومیت در کودکان نوپا و کنجکاو از این طریق بسیار بالا است.

◇ در زمان نظافت سطوح و استفاده از ترکیبات شوینده و پاک‌کننده از دستکش لاستیکی، کفش جلو بسته و در صورت امکان ماسک استفاده نمایید.

نکته: باید توجه داشت ماسک تنفسی معمولی هیچگاه جلوی بخارات متصاعد شده از شوینده‌ها و مواد شیمیایی را نمی‌تواند بگیرد و نباید به صرف داشتن ماسک، خود را در معرض استنشاق بخارات مواد شیمیایی قرار دهید.

◇ در هنگام استفاده از محلول‌های با پایه الکلی توجه شود که این فرآورده‌ها به دلیل قابلیت تبخیر سریع آتش‌زا هستند و باید از نگه‌داری آنها در کنار شعله آتش خودداری کرد. حتی توصیه شده است در هنگام ضدعفونی تلفن همراه، گوشی خود را ابتدا خاموش و سپس سطح آن را با محلول الکلی ضدعفونی نمایید. هنگامی که دست و سطوح به محلول الکلی آغشته شد، باید صبر کنید تا خود به خود خشک شود.

◇ مخلوط کردن مواد شیمیایی و شوینده‌های خانگی مانند جوهر نمک (جرم‌بر و لوله‌بازکن)، مواد سفیدکننده و لکه‌بر (مانند وایتکس) بسیار خطرناک می‌باشد و گازهای ناشی از این ترکیب بسیار سمی و خفه‌کننده است. برخی افراد که از این خطر اطلاعی ندارند، تصور می‌کنند با اختلاط مواد سفیدکننده و جرم‌گیر، اثرات پاک‌کنندگی آن را افزایش می‌دهند ولی گاز خطرناک حاصل از این ترکیب، به مسمومیت